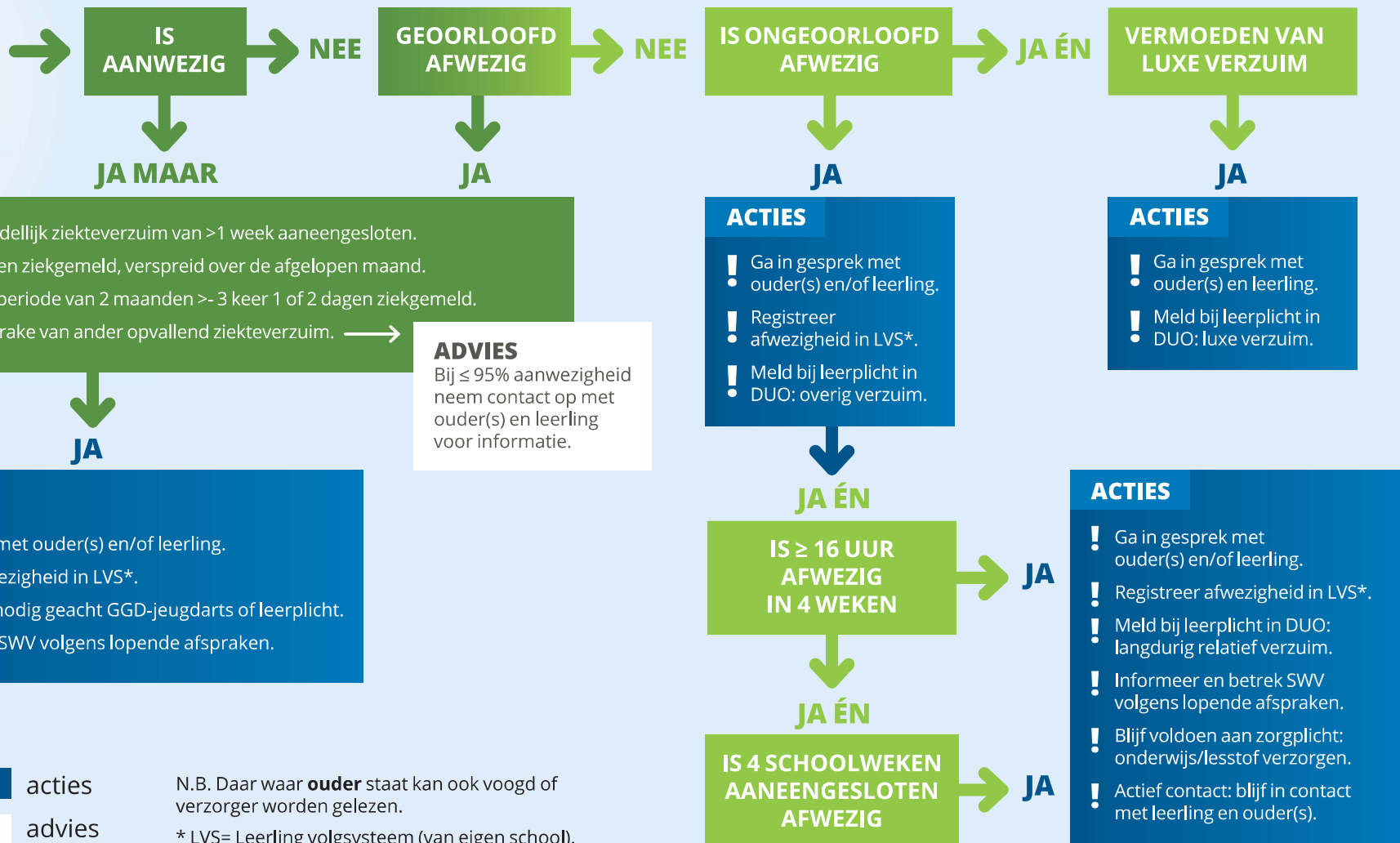

Routekaart Aanwezigheid op school

DE LEERLING

geoorloofd
ongeoorloofd

acties
advies

N.B. Daar waar **ouder** staat kan ook voogd of verzorger worden gelezen.
* LVS= Leerling volgsysteem (van eigen school).

Routekaart Aanwezigheid op school

De meeste kinderen gaan probleemloos door hun onderwijsperiode heen en sluiten deze periode af met een diploma. Er is echter een groep leerlingen voor wie leren op school lastig en soms heel moeilijk is. Ook deze kinderen hebben recht op onderwijs. De aanwezigheid van kinderen op school is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van meerdere samenwerkende partijen, zeker als het leerlingen met ondersteuningsbehoeften betreft.

De routekaart Aanwezigheid op school is een hulpmiddel voor het primair én voortgezet onderwijs. De kaart helpt scholen om de juiste stappen te zetten om de aanwezigheid van kinderen te bevorderen. Zo kunnen ze voorkomen dat leerlingen (langdurig) thuis komen te zitten. Een gezamenlijke werkgroep van de samenwerkingsverbanden PO en VO de Meierij ontwikkelde deze routekaart, samen met de GGD en leerplicht.

Een goed gebruik van deze routekaart draagt eraan bij dat:

- Alle kinderen worden gezien.
- Aanwezigheid (en dus ook afwezigheid) van kinderen op de juiste manier wordt geregistreerd.
- Scholen tijdig met ouders en kind in gesprek gaan.
- Scholen verzuim melden bij leerplicht.
- Scholen goed samenwerken met ketenpartners.

Daarbij weten we inmiddels dat consequent registreren en communiceren direct positief bijdraagt aan schoolaanwezigheid, zowel preventief als op momenten dat er al sprake is van verzuim.

Focus op aanwezigheid in plaats van verzuim

Als je de aandacht verlegt van verzuim naar aanwezigheid, verschuift ook je benadering: je richt je op het creëren van een schoolomgeving waarin leerlingen zich welkom, veilig en gezien

Wie doet wat?

Samenwerkingsverband

- **Monitoren van verzuim:** het samenwerkingsverband monitort het aantal leerlingen met langdurig verzuim binnen de eigen regio middels registratie en periodieke bespreking met scholen van leerlingen met zorgwekkend verzuim. Samen met ketenpartners analyseert het samenwerkingsverband trends en vraagstukken rondom verzuim.
- **Expertise en advisering:** het samenwerkingsverband fungeert als sparringpartner en vraagbaak voor intern begeleiders van de po-scholen en ondersteuningscoördinatoren van de vo-scholen bij dreigend zorgwekkend verzuim en stagnerende trajecten. Ondersteuningsspecialisten en gedragswetenschappers in dienst van het samenwerkingsverband kunnen scholen inhoudelijk adviseren, wanneer school handelingsverlegen is.
- **Arrangeren van maatwerktrajecten:** bij zeer complexe casuïstiek, waarbij de reeds bestaande mogelijkheden in de ondersteuningsstructuur zijn uitgeput, kan het samenwerkingsverband meedenken en financieel bijdragen aan maatwerktrajecten.
- **Beleidsontwikkeling:** het samenwerkingsverband maakt samen met ketenpartners (preventief) beleid op vraagstukken rondom langdurig verzuim binnen de eigen regio.

Leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar werkt voor de gemeente en controleert of ouders en leerlingen de [leerplichtwet](#) en [kwalificatieplicht](#) naleven. Naast de hieronder beschreven wettelijke taken wordt vanuit de leerplicht ook juist preventief gewerkt door leerlingen, ouders en scholen te ondersteunen om verzuim te voorkomen. De leerplichtambtenaar werkt volgens de [Methodische Aanpak Schoolverzuim](#) en heeft de volgende wettelijke taken:

- **Ouders en leerlingen informeren en stimuleren:** de leerplichtambtenaar spant zich in om een leerling weer naar school te krijgen, door te informeren en mee te denken over alternatieven als school niet lukt. De leerplichtambtenaar legt leerlingen en ouders uit waarom het belangrijk is om naar school te gaan. Daarnaast geeft hij informatie over de gevolgen als leerlingen en ouders zich niet houden aan de Leerplichtwet en handhaaft deze wet.
- **Achterliggende problemen onderzoeken:** om een leerling weer naar school te krijgen onderzoekt de leerplichtambtenaar de reden waarom de leerling verzuimt. En zoekt samen met de leerling, ouders en de school naar een oplossing. Als er achterliggende problemen of zorgen zijn, verwijst de leerplichtambtenaar door naar hulpverlening. Bij blijvende zorgen kan hij bijvoorbeeld samen met school een zorgmelding doen bij Veilig Thuis.
- **Straffen opleggen:** ouders kunnen 'verwijtbaar worden gehouden' voor de overtreding van de Leerplichtwet als ze niets of niet genoeg doen om het verzuim te stoppen. In dat geval kan de leerplichtambtenaar een proces-verbaal opmaken. Een proces-verbaal tegen ouders is ook mogelijk als hun kind niet staat ingeschreven op een school.

GGD jeugdarts en/of jeugdverpleegkundige

Afhankelijk van de context en de problematiek kan de jeugdarts of de jeugdverpleegkundige betrokken worden. Met toestemming van ouders kan een jeugdarts of jeugdverpleegkundige meedenken en adviezen geven als leerlingen schoolverzuim laten zien. Zij kennen het kind en gezin vaak al langer en hebben gegevens over de lichamelijke, sociale en emotionele ontwikkeling van het kind en de omgeving. In een gesprek met het kind en de ouders worden de volgende vragen onderzocht om het verzuim te verminderen of uitval op school te voorkomen:

- Wat kan de school doen?
- Wat kunnen ouders doen?
- Wat kan de jeugdarts doen?

De jeugdarts/jeugdverpleegkundige maakt een plan van aanpak waarmee een kind weer tot een verdere ontwikkeling kan komen. Dit plan bevat ook adviezen over het te volgen lesrooster. Hierbij worden de eventueel betrokken zorgverleners bevraagd, mits ouders (en kind) hiervoor toestemming geven. De jeugdarts kan zo nodig ook verwijzen naar zorgverleners.

voelen. Dat geldt óók voor de kleine groep leerlingen die (nog) niet altijd aanwezig is. Door die positieve insteek kun je eerder signaleren wat er speelt en gericht ondersteuning bieden. Zo ontstaat een stevige basis voor ontwikkeling én voor eventuele interventies.